

הדלקת נרות חנוכה בחלל הפתח

שבת כא, ב

תנו רבנן נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ (משום פרסומי ניסא, רש"י). אם היה דר בעלייה מניחה בחלון הסמוכה לרשות הרבים.

שבת כב, א

אמר רבה נר חנוכה מצוה להניחה בטפח הסמוכה לפתח (שאם ירחיקנו להלן מן הפתח אינו ניכר שבעל הבית הניחו שם, רש"י). והיכא מנח ליה ... משמאל כדי שתהא נר חנוכה משמאל ומזוזה מימין.

תוס' כא, ב ד"ה דאי

דעתה ... אין לנו היכרא אלא לבני הבית, שהרי מדליקין מבפנים.

רבינו ירוחם נתיב ט ח"א

ועתה נוהגין להדליקה מבפנים ... משום דשכיחי גוים וגנבים, ועוד שאין רגילין לקבוע מזוזה לפתח הפתוח לרשות הרבים משום גוים שיטלו אותה ויש מזוזה לפתח הפתוח לחצר, ויהיה מזוזה לימין ונר חנוכה בשמאל.

שוע"ר סי' רסג

א ועיקר מצות הדלקת נרות הוא נר זה שאוכל אצלו.

יד שעיקר המצוה הן הנרות שעל השלחן שאוכלין לאורן.

שו"ע סי' תרעא

ו מניחו למעלה משלשה טפחים. ומצוה להניחו למטה מעשרה טפחים. ואם הניחו למעלה מעשרה טפחים יצא. אבל אם הניחו למעלה מעשרים אמה לא יצא.

ז מצוה להניחו בטפח הסמוך לפתח משמאל ... ואם מניחו בדלת עצמו יניחו מחציו של כניסה לצד שמאל. הג"ה, ומיהו בזמן הזה שכולנו מדליקין בפנים ואין היכר לבני רשות הרבים כלל, אין לחוש כל כך אם אין מדליקין בטפח הסמוך לפתח. ומכל מקום המנהג להדליק בטפח הסמוך לפתח כמו בימיהם ואין לשנות. אלא אם כן רבים בני הבית שעדיף יותר להדליק כל אחד במקום מיוחד, מלערב הנרות ביחד, ואין היכר כמה נרות מדליקין.

ובבית הכנסת מניחו בכותל דרום. הג"ה, כנרות המנורה מסדרן ממזרח למערב.

מ"א שם

ח ומכל מקום המנהג. משום שיכנס בין ב' מצות.

ונראה לי דאם יש לו חלון הסמוך לרה"ר יניחנו בחלון דבזה ליכא חשש סכנה, אם לא במקום דשכיח הזיקא.

ט"ז שם

ז דומיא דמנורה דקיי"ל כרבי, דהנרות היו מסודרין במקדש בין מזרח למערב, כן יסדר גם נרות חנוכה.

רמ"א סי' תרעז ס"א

ויש אומרים דבזמן הזה שמדליקין בפנים ממש ידליק במקום שאוכל, וכן נוהגין.

פסקי הסדור דיני חנוכה

המנהג הנכון לדבק הנרות או לתלות המנורה בעובי המזוזה בחלל הפתח.

ס' המנהגים חב"ד ע' 70

מניחים המנורה בעובי המזוזה בחלל פתח החדר, ואין מדייקים אם הנרות דרום וצפון מונחים או מזרח ומערב.

אגרות-קודש חכ"ו אגרת ט'תשצט (בשוה"ג)

נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ, ואם הי' דר בעלי, מניחו בחלון הסמוך לרה"ר (או"ח סתרע"א ס"ה). ולהעיר ממנהג רבותינו נשיאינו שהיו מדליקין נר חנוכה על פתח אחד החדרים ולא על החלון. וראה סוכה (לב, ב) הואיל ונפיק מפומי דרב כהנא כו'. והנה כמה מאלו (הדרים בעלי) המדייקים להניח בחלון דוקא – יצא שכרם בהפסידם. כי (א) רוב העליות הם למעלה מכ' אמה, והרי לכמה דיעות (ראה נ"כ לאו"ח שם) כשהחלון גבוה יותר מכ' אמה מקרקע רה"ר – עדיף טפי להניח בפתח, כי לבני רה"ר למעלה מכ' ליכא הכירא ולבני הבית עדיף הכירא דידהו סמוך לפתח (מחה"ש שם). (ב) גם כשהחלון הוא למטה מכ' אמה, רוב המנורות שבימינו עשויים בדפנות שמסתירים על הנרות, וממנ"פ: אם הנרות הם לצד רה"ר, הרי בני ביתו לא יראו את הנרות; ובאם הנרות הם לצד הבית – הרי אינן נראים לבני רה"ר, ומכיון שבאופן זה, גם כשמניח בחלון ליכא הכירא לבני רה"ר – הרי עדיף טפי שיניחם בפתח.